

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคามในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำกับข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติมหาสารคาม
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครู-อาจารย์โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2545 จำนวน 303 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากครู-อาจารย์โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2545 จำนวน 170 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2526 : 72-73) มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 สุ่มโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2545 พบว่ามีจำนวน 17 โรงเรียน

1.2.2 สุ่มประชากรของครู-อาจารย์โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม มีครู-อาจารย์ จำนวน 303 คน

1.2.3 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้สัดส่วนและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีหลายขั้นตอน และกำหนดสัดส่วนจำนวน 20 เท่าของตัวแปร ได้กลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ จำนวน 170 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

ชื่อโรงเรียน	อำเภอที่ตั้ง	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. อนุบาลอภิสิทธิ์ปัญญา	เมือง	4	2
2. อนุบาลกิตติยา	เมือง	25	14
3. พระกุมารสารคาม	เมือง	44	25
4. เทคโนโลยีคณาสวัสดิ์	เมือง	47	26
5. อนุบาลสกลรัตน์	เมือง	3	2
6. อนุบาลมาลีรัตน์	บรบือ	3	2
7. มัธยมชาญวิทยา	กันทรวิชัย	29	16
8. พระกุมารศึกษา	พยัคฆภูมิพิสัย	29	16
9. อนุบาลเอี่ยมสุข	พยัคฆภูมิพิสัย	13	7
10. มัธยมวัดกลางโกสุม	โกสุมพิสัย	61	34
11. อนุบาลพิสมัย	โกสุมพิสัย	3	2
12. อนุบาลสายรุ้ง	โกสุมพิสัย	9	5
13. อนุบาลจอนวิทย์กุล	เขียงยืน	4	2
14. จันทาศึกษา	เขียงยืน	12	7
15. อนุบาลเกียรติจักร	เขียงยืน	3	2
16. รุ่งอรุณวิทย์	วาปีปทุม	12	7
17. อนุบาลนาเชือก	นาเชือก	2	1
รวม		303	170

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานและด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อโดยละเอียดแล้วพิจารณาว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ว่าอยู่ในระดับใด แล้วตัดสินใจทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติการปฏิบัติด้านขวามือ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว ซึ่งแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ใช้เป็นประจำสม่ำเสมอ

มาก หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก คือ ใช้บ่อย ๆ

ปานกลาง หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง คือ ใช้เป็นครั้งคราว

น้อย หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย คือ ไม่ค่อยได้ใช้

น้อยที่สุด หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ไม่ได้ใช้เลย

Rajabhat Mahasarakham University

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	1. ด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูก้าวหน้าในหน้าที่		✓			
00	ผู้บริหารตัดสินใจโดยอิงระเบียบหรือกฎหมายทุกครั้ง	✓				

คำอธิบายตัวอย่าง

ข้อ 0 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องมาก แปลว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารงาน เรื่องสนับสนุนให้ครูก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ อยู่ในระดับมาก

ข้อ 00 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องมากที่สุด แปลว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารงาน เรื่องตัดสินใจโดยอิงระเบียบหรือกฎหมายทุกครั้ง อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 2 การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert)

คำชี้แจง : โปรดตอบทุกข้อ ซึ่งการตอบแต่ละข้อ ขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของท่าน คือ

มากที่สุด หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีการปฏิบัติมากที่สุด

มาก หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีการปฏิบัติมาก

ปานกลาง หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีการปฏิบัติปานกลาง

น้อย หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีการปฏิบัติน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน	ระดับการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ศึกษาหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	..... ✓	.....	.....	.....	.....
00	ความเข้าใจในหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตรอย่าง แจ่มแจ้ง.....	.....	.....	..... ✓	.....	.....

คำอธิบายตัวอย่าง

ข้อ 0 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องมากที่สุด แปลว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติ

งานด้านการจัดการเรียนการสอน เรื่องศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ 00 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องปานกลาง แปลว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน เรื่องความเข้าใจในหลักสูตรและเอกสารประกอบ หลักสูตรอย่างแจ่มแจ้ง อยู่ในระดับปานกลาง

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของ สุทธิศ ทงสนิทกานุจน์ (2536 : 72-79) และสมหวัง ลำพวย (2541 : 92-94) ได้แนวทางในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 วิเคราะห์ทักษะการบริหารงานและการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนตามจุดเน้นในการพัฒนาผู้บริหาร โรงเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น แล้วสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย คือ

3.2.1 ทักษะการบริหารงาน จำนวน 41 ข้อ ประกอบด้วย

3.2.1.1 ด้านความคิดรวบยอด จำนวน 12 ข้อ

3.2.1.2 ด้านเทคนิควิธี จำนวน 15 ข้อ

3.2.1.3 ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 14 ข้อ

3.2.2 การปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 49 ข้อ ประกอบด้วย

3.2.2.1 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ จำนวน 13 ข้อ

3.2.2.2 ด้านการเตรียมการสอน จำนวน 7 ข้อ

3.2.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 14 ข้อ

3.2.2.4 ด้านการใช้สื่อการสอน จำนวน 10 ข้อ

3.2.2.5 ด้านการวัดผลประเมินผลการสอน จำนวน 5 ข้อ

3.3 นำแบบสอบถามเสนอกomiteกรรมการควบคุมงานวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมงานวิจัย

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ ความเที่ยงตรงและครอบคลุมของเนื้อหา (Content validity) จำนวน 3 คน คือ

3.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำศรี คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม

3.4.2 อาจารย์บุญช่วย ภูเงินทอง นักวิชาการ 7 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

3.4.3 อาจารย์นิตยา ศรีปัดดา ประธานชมรมโรงเรียนเอกชนจังหวัดมหาสารคาม และเจ้าของโรงเรียนกิตติยา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้มีประสบการณ์แล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมงานวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขตามข้อเสนอแนะเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับครู-อาจารย์โรงเรียนพระกุมารร้อยเอ็ด จำนวน 45 คน

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item total correlation) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย โดยตอนที่ 1 ทักษะการบริหารงาน มีค่าความสอดคล้องรายข้อตั้งแต่ 0.60-0.92 และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.37-0.82 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

3.8 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 จากการคัดเลือกคุณภาพรายข้อแล้วตามข้อ 7 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค โดยตอนที่ 1 ทักษะการบริหารงาน มีค่าความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.98 และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.95

3.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ถึงศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือและประสานงานในเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ขอนหนังสือจากสำนักงานศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ถึงผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้บริหาร โรงเรียน และครู-อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทำเครื่องหมายแบบสอบถามตรงกับชื่อกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับนัดหมายวัน และเวลาที่จะขอรับแบบสอบถามคืนหลังแจกแบบสอบถามแล้ว 1 สัปดาห์ ที่ฝ่ายงานวิชาการ ของแต่ละโรงเรียน

4.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ฝ่ายงานวิชาการแต่ละโรงเรียน และตรวจสอบการตอบแบบสอบถามแต่ละฉบับ พบว่า มีแบบสอบถามที่ตอบไม่ครบทุกข้อจำนวน 12 ฉบับ ผู้วิจัยได้ขอความกรุณาให้กลุ่มตัวอย่างตอบรายชื่อที่ยังไม่สมบูรณ์ และมีแบบสอบถามสูญหาย จำนวน 7 ฉบับ ได้แจกแบบสอบถามใหม่ และรอรับในวันดังกล่าวในแต่ละโรงเรียน ด้วยการเก็บรวบรวมของผู้วิจัยเอง จึงได้แบบสอบถามครบทั้ง 170 ฉบับ

5. การจัดการทำข้อมูล

ในการจัดการทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้ง คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้ใช้วิเคราะห์

5.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 99)

ระดับการปฏิบัติงาน		คะแนน
มากที่สุด	ตรวจให้	5 คะแนน
มาก	ตรวจให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ตรวจให้	3 คะแนน
น้อย	ตรวจให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ตรวจให้	1 คะแนน

5.3 หาค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนแต่ละตอนและแต่ละฉบับ เพื่อนำข้อมูลที่ได้อิงวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการจัดกระทำแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) เพื่อวิเคราะห์ผล ดังนี้

6.1 ระดับทักษะการบริหารงานและระดับประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับทักษะการบริหารหรือระดับประสิทธิภาพ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

6.2 ทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 หาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน ด้วยค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย

6.3 ทดสอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 การบริหารงานที่มีต่อประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ได้แก่

7.1.1 หากค่าความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

7.1.2 หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค

7.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

7.2.1.1 ค่าเฉลี่ย

7.2.1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7.2.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

7.2.2.1 ทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 หาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน ด้วยค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย

7.2.2.2 ทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ทักษะการบริหารงานที่มีต่อประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University